

SPIS TREŚCI

WSTĘP	11
Rozdział 1. KATOWSKA PROFESJA	27
1.1. Urząd kata na Śląsku, Górnym Śląsku i w hrabstwie kłodzkim od początku XVI do połowy XIX wieku	27
1.2. Infamia	54
1.3. Wykształcenie	65
1.4. Przyjęcie na służbę	79
1.5. Uposażenie	91
1.6. Kat w regimentach i jego warsztat pracy	109
1.7. Katowskie odzienie	122
1.8. Katownia – mieskanie kata i jego rodziny	130
1.9. Po drugiej stronie prawa – kat na drodze przestępcozej	140
1.10. Kobiety w rodzinach katowskich	151
Rozdział 2. POMOCNICY I WSPÓŁPRACOWNICY KATA	161
2.1. Pachołkowie kata	161
2.2. Nadzorca więzienia	165
2.3. Halbmeister	174
2.4. Rakarz	177
2.5. Schwertdiener	179
Rozdział 3. KATOWSKIE POWINNOŚCI	183
3.1. Publiczna egzekucja – sprawdzian katowskiego kunstu	183
3.1.1. W drodze na miejsce kaźni	192
3.1.2. Zum Abschau und Beispiel – publiczna eliminacja skazańców	199
3.1.3. Ścięcie	206
3.1.4. Den Dieb soll man henken und die Hur ertränken – powieszenie i utopienie	213
3.1.5. Die soll mann alle radebrechen – łamanie kołem	220
3.1.6. Pogrzebanie żywcem i przebiecie palem	226
3.1.7. Spalenie	230
3.1.8. Ćwiartowanie	234

3.1.9. Nawleczenie na pal	236
3.1.10. Obostrzenie kary.....	237
3.1.11. Po egzekucji.....	239
3.1.12. Niegodny pochówek	240
3.2. Pod pręgierzem	249
3.2.1. Wystawienie na widok publiczny	249
3.2.2. Chłosta	251
3.2.3. Relegacja.....	257
3.3. <i>Sine lux, sine crux</i>	260
3.3.1. Samobójcy	260
3.3.2. „Powrotnik” (niem. <i>Wiedergänger</i>)	275
3.4. Prace porządkowe i usuwanie padliny.....	279
3.4.1. Usuwanie nieczystości.....	279
3.4.2. Wyłapywanie bezpańskich psów.....	283
3.4.3. Usuwanie padliny	286
3.4.4. Doły rakarskie.....	291
3.5. <i>Kat zabije, kat wyleczy</i> – kat jako lekarz i weterynarz	297
Rozdział 4. PRYWATNE ŻYCIE KATA I JEGO RODZINY	315
4.1. Uroczystości w katowskiej rodzinie.....	320
4.1.1. Chrzest	321
4.1.2. Zaręczyny	322
4.1.3. Ślub	325
4.1.4. Pogrzeb	328
Rozdział 5. KATOWSKI WARSZTAT PRACY	334
5.1. Szubienica.....	334
5.2. <i>Rabenstein</i>	345
5.3. Drewniany szafot	352
5.4. Piec do palenia czarownic.....	356
5.5. Miecz katowski	358
5.6. Koło egzekucyjne	362
5.7. Topór katowski.....	363
5.8. Pręgierz	364
5.9. Kuna	371
5.10. Metalowa klatka.....	374
5.11. Kamienie hańby	378
5.12. Tortury i narzędzia do nich służące.....	379
ZAKOŃCZENIE:	
Ostatni mistrzowie świętej sprawiedliwości.....	388

ANEKS

Katowskie biogramy	398
Christoph Franz Kühn (1622–1685)	398
Lorenz Straßburger (1602–1695)	402
Georg Heinrich Thienel (1657–1716)	406
Katowskie pamiątki	417
Kapliczka w Otmuchowie	417
Kamienny krzyż w Jeseniku	418
Płyta nagrobna w Pirnie	419
Kapliczka w Zgorzelcu	419
Katalog (Kaci na Śląsku, Górnego Śląska i w hrabstwie kłodzkim od początku XVI do połowy XIX w.)	422
BIBLIOGRAFIA	500
STRESZCZENIA	548
SPIS ILUSTRACJI	554
INDEKS MIEJSCOWOŚCI	558